

ƯỚC NGUYỆN ĐẦU XUÂN

Thiền sư Thích Thanh Từ

Bạn và tôi, chúng ta đã mơ ước những gì cho một năm sắp đến? Chắc bạn bảo rằng sẽ không hề có mẫu số chung vì mong ước của bạn không phải là ước nguyện của tôi. Đành rằng là thế, bởi bạn đang mơ ước một năm mới thật bình yên, đầy phấn khởi về sự nghiệp, một năm mới với sức khỏe tràn đầy sẽ là khởi điểm cho một chuyến viễn hành ngập tràn phúc lạc an nhiên. Thế thì bạnơi! Ước nguyện của bạn chắc chắn cũng là niềm mong mỏi chung của nhiều người, vì hạnh phúc, bình yên là điều mà ngàn đời nay loài người luôn mong đợi. Như vậy, có gì khác biệt trong lời ước nguyện của bạn và của mỗi con người khi họ thành khẩn nguyện cầu?

Tôi biết rằng, bạn đã đôi lần dạo phố vào những ngày cuối năm cũ. Chỉ cần ghé một thoáng nhìn bạn sẽ thấy được rằng có những đứa trẻ mồ côi đang lang thang bên phố vắng và hầu như trong tâm chúng luôn ước nguyện một mái ấm đầy ắp tình người. Có những bác xe ôm, những chị, chàng buôn bán nhỏ, dường như trong suy nghĩ của họ là cố gắng dành dụm một chút tiền lời dù chỉ đủ để trang trải mấy ngày Xuân. Cũng là ước mơ, nhưng mong ước của anh công nhân sẽ khác xa người giám đốc; cũng là lời ước nguyện, nhưng mong mỏi của những người yêu chuộng hòa bình sẽ khác hẳn với những con người chỉ ưa thích xung đột, chiến tranh. Từ đây bạn tất sẽ hình dung được mơ ước của con người phong phú và phúc tạp đến dường nào và đâu sẽ là điểm chung nhất cho một mơ ước thanh cao chấp cánh?

Bạn sẽ cùng suy nghĩ như tôi chăng, khi cho rằng khởi nguồn của mọi mơ ước phát xuất từ mảnh đất hiện thực đầy sinh động. Nơi ấy, mọi sinh thể phải đương đầu với hiện thực luôn vận động, khắc nghiệt, đổi thay và nhu cầu về đời sống vật chất cũng bức thiết như những cảm thụ về phương diện tinh thần. Thủ hỏi, đi suốt cả một cuộc đời có mấy ai hoàn toàn thỏa nguyện, bởi vật chất chỉ là những ảo ảnh phù vân; có mấy ai ôm trọn lạc thú tinh thần, vì tinh thần là một điều gì đó dường như khó có thể chủ động nắm bắt. Chính vì vậy, khi mỗi người càng dâng trào khát vọng thì họ càng dệt nên những mộng ước đẹp đẽ cho đời.

Dẫu biết rằng, con đường từ ước mơ trở về hiện thực không phải bằng phẳng, trơn tru mà lầm kẽ đầy chông gai, đá sỏi. Con đường đó sẽ ngăn cản những bàn chân tiến lên trong gượng gập, nhưng sẽ nâng đỡ những bước chân đầy nỗ lực âm thầm. Điều cần yếu là người đương cuộc phải thường tưới tắm, vun bồi cho ước nguyện của mình bằng những nỗ lực khả dĩ. Bạn có biết rằng, những phát kiến vạch thời đại mà bao bạt vĩ nhân công hiến cho đời, thường khởi đầu bằng những ước nguyện rất đỗi bình thường cũng như bạn và tôi. Thế nhưng, sao ở những bậc vĩ nhân thì nguyện ước trở thành hiện thực còn với chúng ta thì chỉ là một tiếng đồng vọng giữa hư không?

Có lẽ, điều khác biệt giữa nguyện ước của một bậc vĩ nhân và mong mỏi của chúng ta chính là khả năng duy trì thường xuyên những ước nguyện trong tâm tưởng, trong tư duy, hành động. Điều này, chắc bạn dễ dàng nhận thấy trong cuộc sống thường nhật của mình. Thấy người ốm đau, ta thường ước mơ thành lương y để chữa trị; thấy kẻ lạc lối trên đường đời, ta thường ước mơ trở thành một bậc đạo sư; thấy kẻ khốn khổ thương, ta thường mong mình sẽ là tỉ phú, mạnh dạn ban phát cho cuộc đời bằng những tặng phẩm của riêng ta. Trong vô vàn những mơ ước riêng tư đó, bạn có bao giờ kiểm nghiệm lại khoảng thời gian mà ước mơ đó

lưu trú trong tâm khảm của riêng mình?

Cho nên, vấn đề nuôi dưỡng ước mơ là tiền đề cho mọi thành tựu. Đối với những mơ ước làm giảm thiểu nỗi đau khổ của người đời, ta phải thường vun bón bằng con tim rung cảm, ngập tràn chất liệu từ bi; với những ước mơ nhằm vươn lên những nấc thang xã hội, ta phải thường nuôi dưỡng bằng những nỗ lực phụ thuộc vào tiêu chí mà bạn đã khởi sinh; với những ước mơ nhằm đưa ta và người đồng về sự an lạc tĩnh lặng, bạn phải thường bồi dưỡng bằng sự tích tập từng phút giây định tĩnh trong ta. Tùy theo mỗi ước mơ, ta cần có một cách thức vun bồi thỏa đáng. Lẽ dĩ nhiên, ta chỉ nên vun bồi cho những ước mơ thuần thiện, còn những mong mỏi gây nghiệp dĩ cho đời thì ta phải nhanh chóng triệt tiêu!

Có thể nói, trong những dịp lễ tiết trọng đại, trong một khúc quanh nào đó của cuộc đời, trong một thoáng nhìn, một con tim rung cảm trước tha nhân, ở mỗi chúng ta đều dễ dàng phát khởi những ước mơ riêng có. Vậy thì, trước một mùa Xuân đang bắt đầu hé nụ, bạn và tôi, sẽ ước nguyện những gì? Phải chăng là một đời sống hòa bình, an lạc, một tâm tưởng luôn khát khao chia sẻ với bao nỗi khốn khó của tha nhân, một đất nước cuộn mình vươn lên theo đà tiến triển của thời đại, một thế giới hoàn toàn vắng bóng hận thù và sẽ cùng siết chặt vòng tay... Những ước nguyện đó, phải chăng sẽ là điểm tương đồng trong ước nguyện của bạn và tôi?

Trích dẫn: BÁO XUÂN GIÁC NGỘ QUÝ MÙI 2003

THIỀN TÔNG VIỆT NAM
